

KRAKUS.

CZWARTEK 14. LISTOPADA 1822. Nro. 228.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1521. Karol V cesarz, pośredniczy między Polską i Krzyżakami.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

GRECYA. (*od granic tureckich 25 Paździer:*) Gdy pierwsze działania Churszyda przeciw Morei chybiły, że tylko część jego wojska potrafiła się tam wedrzeć, on zaś sam po daremnych usiłowaniach odpędzony został; zebrał znowu do 13,000 wojska i pośpieszył tamtym na pomoc, którzy jak już wiadomo, w złém byli położeniu. Lecz równie po drugiraz nad rzeką *Sperchior* odniosłszy zupełną klęskę, tak, że ledwie z kilkuset ludzmi potrafił uciec do Laryssy; złączył się tam nakonicc z 5000 ludzi, pozostawionych w odwodzie. Tu dał dopiero dowód wielkości swojej duszy uwielbionej po niektórych pismach publicznych, — że kazał trzech biskupów trzymanych w więzach, w okrutnym sposobie zamordować, mszcząc się na nich

swojej niedołężności. Takie to są bohatyrskie dzieła Churszyda; którego raczej wściekłym szaleńcem machometańskim i nieprzebłaganym prześladowcą Chrześcian nazywać można. — Wiadomości od granic włoskich z dnia 27 Października, donoszą: że deputacya grecka przybyła do Triestu i prosiła o pozwolenie udania się do Kongressu w Weronie. — Zewsząd listy zapewniają, że tegoroczna *kampanja* w Morei ukończyła się i dała czas Grekom do dzielnych przygotowań na wiosnę. — Nakoniec z wielu stron także powtarzają: że Anglicy są w ciągu układów z rządem greckim, co jeszcze wymaga potwierdzenia. — Wiadomość z wyspy *Hydria* tyle tylko nowego zawiera: że na próżno nowy Kapudan basza usiłował z swą flotą dostać się do portu i twierdzy *Napoli di Romanja*, aby ją opatrzyć w żywność i inne potrzeby; zawsze odpędzony przez Greków, (których małe statki z podziwienia godną śmiałością uderzają na linjowe okręty tureckie,) wysłał nakoniec potajemnie nocą okręt pod banderą chrześcijańską z 7000 miar zboża, który Grecy od razu pochwycili razem z kommissarzami od niego tamże wyprawionemi. — Twierdza Patras, Napoli di Romanja, Koron i Modon, dotąd rzeczywiście będące jeszcze w mocy Turków, niepotrzymają się długo; sam głód przymusi je do poddania. — *Z Hydrya 28 Września:* Flotta ottomańska, po daremnych usiłowaniach w dni poprzednie, zrobiła przed wczoraj jeszcze jeden krok w zamiarze, dostania się do Napoli di Romanja, ale odparta w zaciętej bitwie od naszej, ze znaczną stratą i w nieładzie cofnęła się ku Dardanellom i tam zdaje się pośpieszać na zimę. —

Hiszpanija. (20, *Października od granic*) Dotychczasową nieczynność janerała Miny, przypisują tajemnym widokom politycznym. — Regencya w *Urgel* posłała Kortezom wezwanie do pojednawczych układów, ale je od razu odrzucili. — Z innych stron znowu donoszą, że rojaliści z znacznemi siłami postępują i zamierzaja działać zaczepnie. -- Podług wiadomości z Bajonny, całą municypalność miasta Pampeluny wtrącono do więzienia i oddano pod sąd, za porozumienie z regencyą w Urgelu. -- Gdy podczas jednego posiedzenia Kortezow, na którém jednomyślnie uchwalono powiększenie wiadome wojska, o 29973 w piechocie i 7985 w jazdzie, zaczęto na galeryach dawać radosne oklaski; zgromadzenie nakazało zapisać to do księgi swoich obrad. -- Riego z swojej podroży, której cel niewiadomy; spodziewany iest w Madrycie. Udał się on z *Malagi* do *Algesiras* z tamtąd popłynął do *Ceuty* w Afryce i tegoż dnia powrócił. W ostatniém miejscu witano go wystrzałami z dział. -- Merinos, którego już miano za zginionego, znajduje się na czele 500 ludzi w prowincyi Soria. -- Mówią o wystawieniu legionu z 2000 cudzoziemców.- Jenerał Morillo ujechał do Portugalli, skąd ma udać się do Anglii. -- Podług wiadomości od gońca, 8000 wojska portugalskiego, miało już wejść do Hiszpanii. Półkownik rojalistów *Guerguet* na czele 1200 ludzi, przybywszy do *Manni w Dicastello*, kazał zapalić kościoł w którym się zamknęło 150 konstytucyonistów. Ostatni musieli się poddać i do jednego rozstrzelani zostali. -- Wiadomość ta sprawiła wście kłe oburzenie w

osadzie pampeluńskiej, które ledwie potrafił uspokoić jenerał Salvador, przytomnością swego umysłu i rozsądkiem; chciano bowiem rojalistów pojmanych w niewolą i zamkniętych w tém mieście do szczętu wymordować. — Rozgłoszono w Madrycie 15 Października, że Quesada pobił jenerała Espinozę. — *Z Barcelony* 16. *Października.* Nieprzebitą zasłoną są powleczone działania wojska konstytucyjnego. Mina odbiera ciągle posiłki i stoi dotąd w *Calaf.* — Tutejszy klasztor Kapucynów ściśle jest rewidowany. Zakonnicy mają bydź w porozumieniu z regencyą w Urgel. Wczoraj officer od służby pochwycił *remissaryusza* w klasztorze, który miał siedm listów, między innemi był jeden od Erolesa. Znaleziono dziś oprócz tego 6000 piastrów i rozmaite ważne korrespondencye. Sledztwa trwają ciągle. — Gazeta regencyi urgielskiej donosi także o przełożeniu uczynionem przez regencyą Kortezom do pojednania i odrzuceniu onegoż. — (*Reszta w Sobotę.*)

Rozmajtości. Nowa wyprawa Niemców do Grecyi mająca wypłynąć z Portu w Marsylii, składa się z 500 ochotników, Koszta tej wyprawy, którą zawiaduje radzca handlowy Hoffman, liczą do 75.000 złotych reńskich. — Znany *Woelfel* donosiciel i poimacz Bertona, o mało niezostał zamordowany, przez nieznajomego człowieka. —

Teatr Narodowy.

14. Dziś Komedja: *Henryk VI na Łowach.*
15. W Niedzielę opera nowa: *Swięto braminów słońca.*

W krótce komedja nowa: *Pielgrzym z Tenczyna.*